

ČESKÝ LÉKAŘ V AFRICKÉ MISII

Moji milí,

14. února jsme s otcem Marcellem opouštěli Bangui. Od Bozoumu nás dělilo obtížných 400 km. Korba našeho terénního auta byla obtěžkána jak nákupy, tak i poštou, kterou jsme přiváželi nejen pro misii, ale i pro ostatní obyvatele městečka. Na bozoumské poštovní stanici, kde jsme po příjezdu předali poštovní zásilky, nás už netrpělivě očekával místní pošťák René Michel, který se o jejich doručení už postaral sám. Státní pošta tady nefunguje, a proto každý, kdo jede do hlavního města se dobrovolně tohoto úkolu ujímá.

Lupiči se do Bozoumu nestahují, protože toto městečko je natolik chudé a bezvýznamné, že by kořist za moc nestála a konvoje, které využívají kupecké cesty vedoucí z Bozoumu do Kamerunu jsou chráněny vojáky, kteří jsou najímáni bohatými obchodníky. Naštěstí tu k žádnému přepadení v poslední době nedošlo.

Misie v Bozoumu je mnohem větší než v Niem. Tvoří ji komplex budov uzavřených do sebe, které střeží hlídač a velký pes Titus. Je to nezbytné, protože po městě se potuluje spousta různých lidí a zlodějů. Ti se ale raději misii zdaleka vyhýbají, protože velký černý Titus jim doslova nahání hrůzu. Černoši se tohoto psa bojí, protože znají ze savany jen psy menší a rezavé.

Jsem ubytován na misii a žiji tady s řadou milých a hodných lidí, jako jsou šéf misie otec Marcello, jeho pomocník otec Norberto s dlouhými vousy, jenž pečuje o kapličky v buši, učitelka z mateřské školky Francesca, indický kněz Sebastian, ve vedlejším domku je komunita tří sester z Itálie a Uruquaje a asi půl kilometru odtud stojí domeček sester z Lyonu, které mě velmi rády vidí a vzpomínají na můj pobyt ve Francii. Nesmím také ještě zapomenout na černošského kuchaře, hlídače a psa Tituse.

Ovšem, že i sestry mají svého hlídače. Má hůl proti hadům a luk se šípy proti zlodějům. Zkoušel jsem si z toho luku vystřelit, ale musím říci, že to rozhodně žádná hračka pro děti není.

V Bozoumu se už pomalu blíží konec období sucha. Teplota neustále roste a "africké léto" vrcholí. Mírně se ochladí až k ránu, ale jinak je stále jen a jen vedro. Všichni už netrpělivě očekáváme Velikonoce a s nimi i příchod dešťů.

Obyvatelé Bozoumu milují oslavy, a tak slyším každou noc, jak se z města ozývá zpěv a zvuky tam-tamů. Radostné veselí pravidelně utichá až s rozedněním.

Po příjezdu z Bangui jsem trvale začal pracovat v jedné z posledních fungujících nemocnic zde na severu – v bozoumské státní nemocnici, se kterou jsem měl možnost se krátce seznámit už před svým odjezdem do Niem. Místní černý lékař, který je šéfem nemocnice a současně i šéfem zdravotní služby v prefektuře Ouham Pendé, mě s nadšením uvítal a hned mě pověřil vedením

chirurgického oddělení, kde mi ponechává zcela volnou ruku a po dobu své nepřítomnosti i vedením celé nemocnice.

Začínám si tu pomalu zvykat, ač to tady vůbec není snadné, protože se stále denně musím potýkat s naprostým nedostatkem léků, nedostatečným vybavením, s žalostným sterilním prostředím, s nevalnou organizací práce a nigramotností pacientů. Na druhou stranu ale musím říci, že mám štěstí na své spolupracovníky. Šéfsestra (černocho) chirurgického oddělení je ochotný a sympatický a se šéfem operačního bloku, který mi asistuje většinu operací, si také velice dobře rozumím. Je to zkušený praktik a umí operovat lépe než velká část mladých chirurgů u nás.

Celkem jsem tu odoperoval už asi 20 pacientů. Všichni přežili. Osobně to ale nepřičítám svým schopnostem, ale spíše Boží pomoci a neuvěřitelné černošské odolnosti. V takovýchto zoufalých podmínkách by většina Evropanů zemřela. Řada nemocných nepřichází do nemocnice zapět minut dvanáct jako u nás, ale tak půl hodiny po dvanácté. Většinou když selžou draze zaplacení léčitelé.

Minulý týden přišel do nemocnice jeden muž, který vyčkával s popáleninami III. stupně celý měsíc, až mu ruka doslova shnila. Jediným možným řešením byla amputace.

Jsou tu ale naštěstí i případy s dobrým koncem. Například žena, jíž jsem vyoperoval cystu velkou jako dětská hlava, tříletý hošík, který přežil "místní anestezii", a kterému jsem odoperoval kýlu bez drobných nástrojů a zvětšovacích brýlí používaných v Evropě. Zlomeniny musím diagnostikovat a reponovat pouze po hmatu, protože RTG chybí. Avšak vzhledem k vyhublosti místních lidí to kupodivu jde lépe, než by člověk očekával.

Nejhorší jsou situace, když musím udělat něco, co jsem v životě nikdy nedělal a ani neviděl. (Repozice suprakondylární zlomeniny, hysterectomie ...) Díky Bohu se mi to zatím daří jakž takž zvládat.

Je až obdivuhodné, jakými trpělivými pacienty zdejší lidé jsou a jak dovedou být vděční za každou sebemenší pomoc.

Rád vzpomínám na příhodu, když jsem přivedl na svět císařským řezem malou černošskou holčičku. Když jsem se ptal rodičů jak ji pojmenují, nečekaně se mě zeptali: "A jak se jmenujete vy, pane doktore?" Já na to: "Marcel." "Tak se bude jmenovat Marceline" (francouzsky Marcela). Takže teď v Africe přibyla jedna Marcelka.

Setkávám se tady i s nejrůznějšími pověrami a předsudky, v jejichž zajetí tu zdejší lidé žijí. Naprostá většina bozoumských lidí i ti, co chodí do kostela, věří, že u místní říčky sídlí duch "Mamiota" podobný naší Rusalce. Je to bílá žena s krásnými dlouhými a světlými vlasy, která každému, kdo v noci zavítá k vodě, učaruje a připraví jej o srdce. Uhranutý nešťastník už od té chvíle nemá nikde stání. Ustavičně je přitahován čarou mocí na místo, kde o své srdce přišel. Nakonec úplně zešílí a jeho hrozným údělem je neustále se k říčce vracet - až do smrti.

Pokud zde někdo zemře, zvláště dítě nebo mladý člověk, není to nikdy náhodou, vždy za to někdo může - viníka najde kouzelník. Když tu zemřela jedna dívka na AIDS, dali jí do hrobu nůž a baterku, aby se v noci mohla svému vrahovi pomstít. Prostě, žádná legrace! Naštěstí jsou tu i lidé rozumní, se kterými se dá mluvit a spolupracovat.